

ସୁନିର୍ବାହୀ ଆମ ଘରକୁ

ଡକ୍ଟର କୃଷିବାସ ନାୟକ

ହଜି ଯାଉଥିବା

ଆମ ଘରକରଣା

ଡକ୍ଟର କୃଷିବାସ ନାୟକ

Haji jauthiba
Aama Gharakarana

Author :

Dr. Kruttibas Nayak
(*NATIONAL AWARD WINNER WRITER*)

Publisher :
Arun Tarun

Children's Literature Dev. Society
(Regd. No. K-2627, 66/96-97)

VIM-55, Sailashree Vihar, Bhubaneswar-21

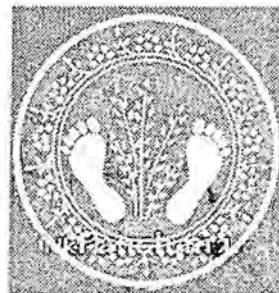
Mob.: 9937743508

ISBN-978-93-87968-28-8

1st Edition - **December, 2015**

Price : ₹ 60

ସୂଚିପତ୍ର

୧.	କୁଳା	୧
୨.	ଝାଡୁ	୨
୩.	ପଖୁଆ	୪
୪.	ଚାକୁଣି	୫
୫.	ମସିଣା	୬
୬.	ସିକା	୭
୭.	ହେମବସ୍ତ୍ରା	୮
୮.	ଖୁଲିକାତି	୯
୯.	ଉଝେଇଁ	୧୦
୧୦.	ଶଙ୍ଖ	୧୧
୧୧.	କଉଡ଼ି	୧୨
୧୨.	ଢିଙ୍କି	୧୩
୧୩.	ଓଳିଆ	୧୪
୧୪.	ଶିଳ	୧୫
୧୫.	ଡିବିରି	୧୬
୧୬.	ପଲମ	୧୭
୧୭.	ବିଞ୍ଚଣା	୧୮
୧୮.	ଚକି	୧୯
୧୯.	ଗୋକେଇ	୨୦
୨୦.	ସିନ୍ଧୁକ	୨୧

୨୧.	ତୁଳି	୨୨
୨୨.	ଖୁଆ	୨୩
୨୩.	ପଗଡ଼ି	୨୪
୨୪.	ମାଠିଆ	୨୪
୨୫.	ଶଗଡ଼	୨୬
୨୬.	ଲଙ୍ଗଳ	୨୭
୨୭.	ଜାଲ	୨୮
୨୮.	ବରୁଆ	୨୯

ଓଡ଼ିଆ ଚଳଣି – ଓଡ଼ିଆ ଖାଦ୍ୟ

୨୯.	ଚଉଁରା	୩୦
୩୦.	ଭାଗବତ ଚୁଙ୍ଗା	୩୧
୩୧.	ବେଙ୍ଗଳା	୩୨
୩୨.	ପଖାଳ	୩୩
୩୩.	ମଣ୍ଡାପିଠା	୩୪
୩୪.	ପୋଡ଼ପିଠା	୩୫
୩୫.	କାଞ୍ଜି	୩୬

କୁଳା

ଶୁଭ ଅଶୁଭରେ ଲୋଡ଼ାହୁଏ ମୁହିଁ
ବାଉଁଶ ପାତିଆ ଶରୀର ମୋହର

ହଳଦୀ ଲାଗିଲେ ହସେ,
ହାତୀକାନ ପରି ଦିଶେ ।

ଧାନରୁ ଅଗାଡ଼ି ଅଲଗା କରେ ମୁଁ
ଚାଉଳରୁ କୁଣ୍ଡା ପାଛୁଡ଼ି ପକାଏ

ଖଳାରେ ଉଡ଼ାଏ ଧୂଳି,
ଖୁଦକୁ ଅଲଗା କରି ।

ବାହାଘର ବେଳେ ପୂଜା ଫୁଲ ପୁଣି
ଗାମୁଛା ନଡ଼ିଆ ପାନପତ୍ର ଧରି

ନୂଆ ଲୁଗା ଧରି ବସେ,
ବାର୍ତ୍ତିକ ବେଦୀକୁ ଆସେ ।

ଡିଜିଟାଲ ଥିଲା ମୋର ବାସସ୍ଥାନ
ପିଠିକୁ ଦେଖାଇ ଶୋଇପଡ଼େ କେବେ

ଏବେ ମୁଁ କାଛରେ ଝୁଲେ,
ଗୁଣିଆ ଡାକରେ ଚାଲେ ।

ଘରର ଘରଣୀ ପାଇଁ ମୁହିଁ ଲକ୍ଷୀ
କିଏ ପୁଣି ବାଛେ ଧାନ ଗୋଡ଼ି ପୋକ

ଶୁଖାଏ ଖରାରେ ମଞ୍ଜି,
ଆଖିରେ ଚଷମା ଖଞ୍ଜି ।

ମୋର ଛୋଟରୂପ କୁଲେଇକୁ ନେଇ
ଦାଣ୍ଡରୁ ଗୋଟେଇ ବାଲି ପାଛୁଡ଼ିଲେ

ପିଲାଏ ଖେଳନ୍ତି କେତେ,
ଭାରି ଖୁସି ଲାଗେ ମୋତେ ।

ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ମୁହିଁ ପୁରୁଣା ହୋଇଲେ
ମଶାଣିରେ ପଡ଼ି ଭାବୁଥାଏ ଏବେ

ଅଳିଆକୁ ଯାଏ ଚାଲି,
ଅଲୋଡ଼ା ମୁଁ ହୋଇଗଲି ।

ଝାଡୁ

ନଡ଼ିଆ କଞ୍ଚିର ଖଡ଼ିକାରେ ପୁଣି
ବଜ୍ରମୂଳି ତାଙ୍ଗ ଗୋଛାଏ ବାନ୍ଧିଲେ

ଫୁଲଝାଡୁ ଗଛ ତାଳେ,
ସଫେଇ କାମରେ ତାଳେ ।

ଦାଣ୍ଡରେ ଘାଟରେ ହାଟରେ ବାଟରେ
ଘର କୋଣେ ବସି ମଇଳାକୁ ଦେଖି

ମନ୍ଦିର ଦୁଆରେ ଥାଏ,
ରାଗ ଜରଜର ହୁଏ ।

ସୁନା ଖଡ଼ିକାରେ ଗଜପତି ରାଜା
ରଥ ଖଡ଼ିଚାଲେ ସଫା ବଡ଼ଦାଣ୍ଡେ

ପହଁରା ଦିଅନ୍ତି ଆସି,
ସଭିଏଁ ହୁଅନ୍ତି ଖୁସି ।

ପାଇଖାନାଠାରୁ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ
ସେବାରେ ମୁଁ ସଦା ବ୍ରତୀଥାଏ ବୋଲି

ସବୁଠି ମୋ ବାସ ସ୍ଥାନ,
ପାଏ ଉଚ୍ଚ ସନମାନ ।

ଅଳିଆ ହଟାଇ ସୂକ୍ଷ୍ମରେ କାଗା
ମୋଠାରୁ ପାହାର ଖାଇବା ଲୋକଟି

ଦୋଷୀକୁ ପାହାରେ ଦିଏ,
ଅପମାନ ପାଇଯାଏ ।

ବେଢ଼ରେ ମୋହର ବନ୍ଧାହୁଏ ରଖି
ଯେତେ କାମ କଲେ ଥକି ଯିବିନାହିଁ

କସି ପିଟାହୁଏ କୀଳା,
ହୋଇବି ନାହିଁ ହୁଗୁଳା ।

ଖଡ଼ିକାରେ ସିନା ଦାଣ୍ଡ ଖରକିବ
ଫୁଲଝାଡୁ ଧରି ଘର ଖରକିବ

ଲାଗିଥିଲେ ଲମ୍ବା ବାଡ଼ି,
ଘର ଜିନିଷକୁ ଝାଡ଼ି ।

ମୋ ହାତ ବାଜିଲେ ବୁଡ଼ିଆଣୀ ବସା ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ବଳେ ବଳେ,
ସବୁଠି ମୋହର ରହିଛି ଆଦର ରହିଥିବ କାଳେ କାଳେ ।

ଜନମଠାରୁ ମୁଁ ତୁମ ପାଶେ ଥାଏ ମରିଲେ ବି ସାଥେ ଯାଏ,
ମଣାଣିରେ ପଡ଼ି ତୁମଘର କଥା ସୁଜ୍ଞକଥା ଭାବୁଥାଏ ।

ପଖିଆ

ଚାଷୀ ମୂଲିଆର ସାଥୀ ମୁଁ
ଖରା ବରଷାରେ ସାହା ମୁଁ

ତାଳ ପତରରେ ଗଡ଼ା ମୋ
ଚାଷୀର ଦେହକୁ ଲାଗେନା

ଘୋଡ଼େଇ ରଖେ ମୁଁ ଚାଷୀର
ମଥାରେ ଝୁଲିକି ଥାଏ ମୁଁ

ଗରିବର ଦେଶୀ ଛତା ମୁଁ
ଧାନ କଟା ବୁଆ ବେଳରେ

ଛତା ଉଡ଼ିଯାଏ ଝଡ଼ରେ
ପବନ ବରଷା ଭିଜାଏ

ମାଆପରି ରଖେ କୋଳରେ
ଝଡ଼ କି ବତାସ ପବନ

ମୋର ନାମ ପଖିଆ,
ରୂପ ଏକ ଫାଳିଆ ।

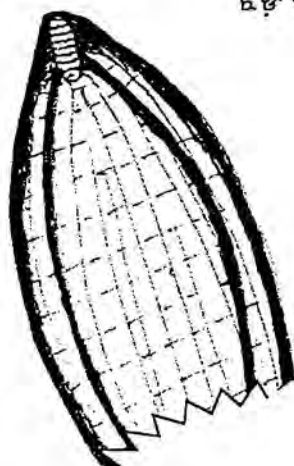
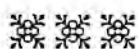
ଲମ୍ବା ଡେଙ୍ଗା ଶରୀର,
ଥଣ୍ଡା ଶୀତ କାକର ।

ପାଦଠାରୁ ମଥାକୁ,
ଲାଞ୍ଜ ଥାଏ ତଳକୁ ।

ହାଟ ବଜାରେ ମିଳେ,
ମୁହିଁ ଆଗୁଆ ଚାଲେ ।

ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ତା କାଠି,
ଆଗପଛକୁ ଛାଟି ।

ମୁହିଁ କାନି ଘୋଡ଼େଇ,
ପାରେନାହିଁ ଉଡ଼େଇ ।

ଚାଲୁଣୀ

ଚକପରି ଗୋଲ ଆଳିପରି ଦିଶେ
ଗୋଡ଼ି ମାଟି ଧୂଳି ମିଶିଥିଲେ ତାକୁ

କୁଲାର ମୁଁ ସାନ ଭଉଣୀ,
ଅଲଗା କରେ ମୁଁ ଚାଲୁଣୀ ।

ଧାନ ମୁଗ ବିରି ରାଶି ଶସ୍ୟ ଯେତେ
ହଲେଇ ଝୁଲେଇ ଚଲେଇ ଦେଲେ ମୁଁ

ରଖିଦେଲେ ମୋର ପେଟରେ,
କାଢ଼ିଦେବି କଣା ବାଟରେ ।

ମୋ ଦେହରେ ଖାଲି କଣା ମାଳମାଳ
ଫେଣ୍ଡରେ ଭିଡ଼ିଛି ମୋଟା କାଠପଟି

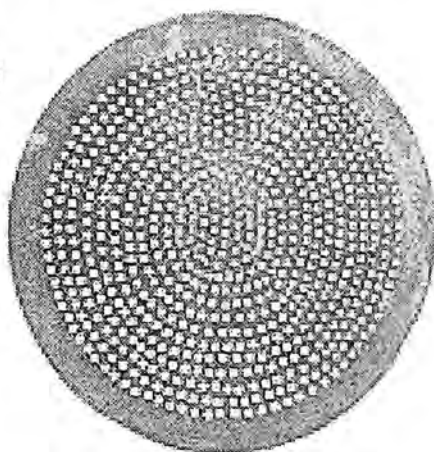
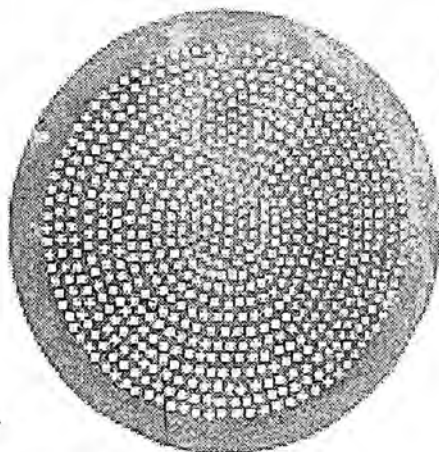
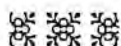
କାରିଗର ଗତି ଦେଇଛି,
ଧରିବା ସୁବିଧା ହେଇଛି ।

ଚାଉଳରୁ କୁଣ୍ଡା ମୁଗ ବିରି ପୋକ
ଛୋଟ ଗୋଡ଼ି ବାଲି ନଥିଲେ ଖାଦ୍ୟରେ

ବାହାର କରେ ମୁଁ ସହଜେ,
ଭୋଜନ କରିବ ମଉଜେ ।

କାନ୍ଥରେ ଝୁଲେ ମୁଁ ଦେଖୁଥାଏ ସବୁ
କୃଷକର ଘରେ ପାଇଲେ ଆଦର

କାହା ଦୋଷ ଅଛି କେଉଁଠି,
ଯତନରେ ଥାଏ ସେଇଠି ।

ମସିଣା

ଖାଲୁଆ ଜାଗାର ନାଳପାଖ ଦେଖି

କିଏ ଜୁଣ ଘାସ ଖଜୁରି ପତ୍ରରେ

ବେରୁଆଁରେ ଯଦି ବୁଣାହୁଏ ମୁହିଁ

ସପ ବୁଣାଯାଏ ଜୁଣଘାସ ଯୋଡ଼ି

ଓତପୋତ ପୁଣି ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି କରି

ଚଟେଇ ବୁଣିଲେ ଅତିଥିଙ୍କ ପାଇଁ

ବେରୁଆଁ ତିଆରି ବଡ଼ ମସିଣାକୁ

ଧାନ ମୁଗ ବିରି ଶୁଖେ ମୋ ଉପରେ

ଗାଆଁର ଗରିବ ଶରଧାରେ ମୋତେ

ଗୁଡ଼େଇ ଯତନେ ଝୁଲେଇ ରଖନ୍ତି

ବାହାଘରବେଳେ ମୋତେ ଖୋଜାପଡ଼େ

ଭୋଜିଭାତ ବେଳେ ଧାଡ଼ିହୋଇ ପଡ଼େ

ବେରୁଆଁ ଘାସକୁ ଆଣି,

ମସିଣାକୁ ଦିଏ ବୁଣି ।

ମସିଣା ହୁଏ ମୋ ନାମ,

ଚିକ୍କଣ ସୁନ୍ଦର ଟାଣ ।

ଖଜୁରିପତ୍ରକୁ ଯୋଡ଼ି,

ଖୋଲିଯାଏ ଗଡ଼ିଗଡ଼ି ।

ହେଁସ ଲୋକେ କହୁଛନ୍ତି,

ଘୋଡ଼େଇ ହେଇ ଶୁଅନ୍ତି ।

କହନ୍ତି ବିଲ କମଳ,

ବିଛଣା ଲାଗେ କୋମଳ ।

ବର କନିଆଁ ବସିବେ,

ଅତିଥି ଆସି ଖାଇବେ ।

ସିକା

ବିଲେଇକୁ ଡରି ଦୁଧ ଦହିହାଣ୍ଡି
ବାଣିରେ ତିଆରି ସିକାରେ ଝୁଲାଇ

ଶୁଖୁଆକୁ ଲୁଚାଯାଏ,
ଚାଳରେ ଓହ୍ଲାଇ ହୁଏ ।

ସେଇ ସିକା ମୁହଁ କାରିଗର ଗଡେ
ବାଇ ଚଢେଇର ବସାପରି ଦିଶେ

ରଖି ଦଉଡ଼ିକୁ ବଳି,
ହାଣ୍ଡିଶାଳେ ରହେ ଝୁଲି ।

ବିଲେଇ ଭାଗ୍ୟକୁ ଛିଡ଼ିଗଲେ ମୁହଁ
ଘର ଘରଣୀକୁ ଲୁଚେଇ ବିଲେଇ

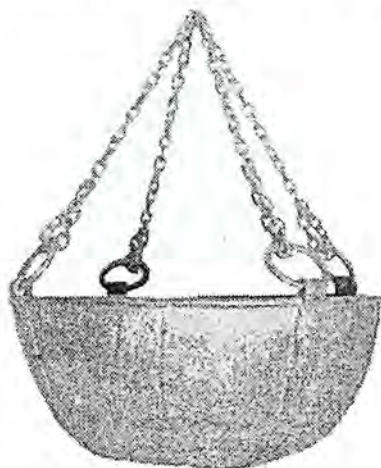
ଦହିହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିଯାଏ,
ସର ଲବଣୀକୁ ଖାଏ ।

ଝିଅ ବାହାଘର ବାଡୁଅ ପାଣିକୁ
ଫଳଭାର ଗଛ ସହି ନ ପାରିଲେ

ରଖେ କେ ଯଦୁନ କରି,
ସମ୍ଭାଳେ ମୁଁ ଟେକିଧରି ।

କେହି ବାନ୍ଧିରଖେ ପାଣି କଖାରୁକୁ
ପଖାଳ କଂସାକୁ ନିଏ ମୁଁ ବିଲକୁ

ନଡ଼ିଆକୁ ଟାଙ୍ଗେ ନେଇ,
ଚାଷୀର ଆହାର ପାଇଁ ।

ହେମଦସ୍ତା

ହେମଦସ୍ତା ନାମ କିଏ ଦେଲା ମୋର
ତିଳିପରି ସିନା କାମକରେ ପୁଣି

ଜାଣିନାହିଁ ଶୁଣିନାହିଁ,
ଅନ୍ୟକାମ ପାରେ ମୁହିଁ ।

ହଳଦୀ ଲଙ୍କାକୁ ଗୁଣ୍ଡ କରିଥାଏ
ଅବା ରସୁଣକୁ ଛେଚିଦିଏ ପୁଣି

ଯାହାକୁ ତିଳି ନପାରେ,
ଠଣ ଠଣ ଶବଦରେ ।

ବତୁରା ଚାଉଳ ଗୁଣ୍ଡ ରଖିଦିଏ
ଲୁହାରେ ତିଆରି ଦିଶେ ମଗପରି

ମଣ୍ଡାପିଠା ହେବାପାଇଁ,
ବଡ଼ ଓଜନିଆ ହୋଇ ।

ଦୁମଦୁମକରି କୁଟେ ଲୁହାବାଡ଼ି
ଥକିଗଲେ ସିଏ ହାତ ବଦଳାଏ

କୁଟୁଣୀ ହାତରେ ଧରି,
ଓଲଟ ପାଲଟ କରି ।

ଶସିସିବ କାଳେ କୁଟୁଣୀର ହାତ
ଲୁହା କାରିଗର କେଡ଼େ ଯତନରେ

ବାଡ଼ିରେ ରହିଛି ଛତି,
ଟାଣ କରିଛ ମୋ ଛାତି ।

ଖିଲିକାତି

କାତିନୁହେଁ ମୁହଁ ଓଡ଼ିଆ ଘରର
ଲୁହାରେ ତିଆରି ଦେହଟି ମୋହର

ଗୁଆକଟା ଖିଲିକାତି,
ଦିଶେ କେତେ ଜାତିଜାତି ।

ରସିକ ଲୋକର ପାନ ବଟୁଆରେ

ଥାଏ ଜାକିଜୁକି ହୋଇ,

ପାନ ଭଙ୍ଗାହେଲେ ମୋତେ ଖୋଜାପଡ଼େ

ଗୁଆକୁ କାଟିବା ପାଇଁ ।

ପାନ ଦୋକାନୀର ପାଶେ ପାଶେ ଥାଏ

ନାଚିନାଚି କାଟେ ଗୁଆ,

ଗୋଟିଏ ପାଟିର ଧାରୁଆ ଦାନ୍ତ ମୋ

ଆଉ ଗୋଟିଏ ପାକୁଆ ।

ବାହାବେଳେ ବର ମୋତେ ନିଏ ସାଥେ

ନଡ଼ିଆ ଚାଉଳ ଧରି,

ଅସ୍ତର ପ୍ରତୀକ ଖିଲିକାତି ମୁହଁ

ବଡ଼ାଏ ବରର ଶିରି ।

ମେସିନରେ ଏବେ କଟାହୁଏ ଗୁଆ

ତଥାପି ପାଏ ଆଦର,

ଓଡ଼ିଆ ଘରର ପାନଖିଆ ସଙ୍ଗେ

ରହିଛି ମୋର ବେଭାର ।

ଭଢ଼େଇଁ

ଶୀତଦିନେ ମୋର ବହୁତ ଆଦର
ସାରାରାତି ଜଳି ଗରମ ଯୋଗାଇ

ରହିଥିଲା ଆଗକାଳେ,
ଦେଉଥିଲି ଅଣ୍ଟାବେଳେ ।

ସେକି ଦେଉଥିଲି ନବଜାତ ଶିଶୁ
ଭଢ଼େଇଁ ମୋ ନାମ ନିଆଁଧରା କାମ

ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଭରି,
ଦିଶେ ମୁଁ କଢ଼େଇ ପରି ।

ମାଟିରେ ଗଢ଼ିଛି କୁମ୍ଭାର ଭାଇ ମୋ
କଣା କରିଛି ସେ ପବନ ପଶିଲେ

ଧରିବାକୁ ଅଛି ବେଢ଼େ,
ନିଆଁରେ ଭରେ ମୋ ପେଟ ।

ଖଳାରେ ବିଲରେ ଗରିବ ଚାଲିରେ
ଦିକିଦିକି ଜଳି ଉଷୁମ ଛାଡ଼େ ମୁଁ

ଖଟିଆ ତଳେ ମୁଁ ଥାଏ,
କାଠ ତୁଷ ବୋତି ଖାଏ ।

ହିଟର ଆସିଲା ଏସି ଲାଗିଗଲା
ନପାଇ ଆଦର ହୋଇଗଲି ଦୂର

ମୋତେ ପାଇବନି ଖୋଜି,
ମୋ ନାମ ଯାଇଛି ହଜି ।

ଶଙ୍ଖ

ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖ

ଧରିଛନ୍ତି ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର,
ମୁହଁଟି ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତ ।

ସାଗରରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମନେଲେ
ତେଣୁ ସିନା ବିଷ୍ଣୁ ନାରାୟଣଙ୍କର

ମୁହଁ ବି ସାଗର ସୁତ,
ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟପାତ୍ର ।

ମୋର ଧ୍ବନି ଶୁଭେ ସବୁ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟେ
ମୋ ଦେହରୁ ପୁଣି ଗଡ଼ାହୁଏ ଶଙ୍ଖା

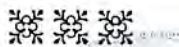
ସଚେତନ କରେ ମୁହଁ,
ଅହ୍ୟନାରୀ ହାତ ପାଇଁ ।

ଯେତେଦୂର ଯାଏ ଓଁକାର ଶବ୍ଦ
ସେତେଦୂର ଯାଏ ଦୁଃଖ ପାପ ଭୟ

ଶୁଭୁଥାଏ ମୋର ଧ୍ବନି,
ରହେନାହିଁ ରହିବନି ।

ନିତି ଯିଏ ମୋତେ ଫୁଲେ ଶରଧାରେ
ଜଳଦାନ କାର୍ଯ୍ୟେ ଲାଗିଥାଏ ପୁଣି

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାସ ଡା'ର ଘରେ,
ଜୀବାଶୁକୁ ନାଶକରେ ।

କଉଡ଼ି

ସାଗର କୋଳରେ ଜନମ ମୋହର
ଧଳା ଫରଫର ଶଙ୍ଖର ଭାଇ ମୁଁ

ବହୁତ ଆଦର ପାଉଥିଲି ଦିନେ
କଉଡ଼ି ବଳରେ ମହାଜନ ଦିନେ

ନବ ଜାତକର ଛଅଦିନେ ହୁଏ
ଷଠିଦୁଷୀ ମାଆ ସେଇଘରେ ବସି

ମାଣବସା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ଆଖି
ଆଉ କିଏ ମୋତେ ଅତି ଆଦରରେ

ବାହାଘର ପରେ ବରଜନ୍ୟା ହୁହେଁ
ହସଖୁସି ଖେଳ ମଜାରେ ମଜାରେ

ଜୀବନ ଖେଳର ଶେଷ ପ୍ରହରରେ
କୋକେଇରେ ଶବ ଯାଏ ମଶାଣିକୁ

ଖଇ ସିନା ଖାଦ୍ୟ ମୁହଁ ହେଲି ଧନ
ଦେହ ଛାଡ଼ି ଆତ୍ମା ଚାଲିଯାଏ ଦୂରେ

ଆଜି ସିନା ଟଙ୍କା ପଇସା ଆସିଲା
ଜନମଠାରୁ ମୁଁ ମରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଦେଖିବାକୁ ଛୋଟ ବଡ଼,
ମଲା କଉଡ଼ିର ହାଡ଼ ।

ଟଙ୍କା ପଇସା ନଥିଲା,
ପରିଚିତ ହେଉଥିଲା ।

କଉଡ଼ିର ଷଠିଘର,
ଦିଏ କପାଳରେ ଗାର ।

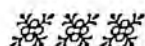
ହୋଇରହେ ଘରେ ଘରେ,
ଗୁଢ଼ି ଗଳାମାଳି କରେ ।

ଖେଳନ୍ତି ମୁଠେଇ ଧରି,
ବାହାଘର ଯାଏ ସରି ।

ମୋତେ ଖୋଜାପଡ଼େ ପୁଣି,
ଖଇ କଉଡ଼ିକୁ ବୁଣି ।

ଦୁହଁକୁ ପକାଇ ଦେଇ,
ଏସବୁ ଅଲୋଡ଼ା କହି ।

କମିଛି ଆଦର ମୋର,
ଲୋଡ଼ା ହୁଏ ମଣିଷର ।

ତିଳି

ମୋ ନାଆଁକୁ ନେଇ କେତେକଥା ଅଛି
ତିଳିଶାଳଠାରୁ ତେଜାନାଳ ଯାଏ

ଆଜି ମୁଁ ପଢ଼ିଛି ଶୋଇ,
କଥାଟି ଯାଇଛି ରହି ।

ତିଳିଆ କୁମ୍ଭାର ମୋ ନାମରେ ଅଛି
ଶରୀରଟି ଲମ୍ବା ମୋଟା ଦିଶେ ସିନା

ତିଳିଶାଳ ମୋର ଘର,
ମୁହଁଟି ସରୁ ସୁନ୍ଦର ।

ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁହିଁ ଅନୁବାତୀ ନାମେ
ସବୁ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟେ ମୋତେ ଶୋକାପଡ଼େ

ଘରେ ଘରେ ପୂଜା ପାଏ,
ଆଗ ମୁଁ ମଙ୍ଗୁଳା ହୁଏ ।

ଦୁଇଟି ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ
ଦୁମ ଦୁମ ଦୁମ ଶବଦ କରେ ମୁଁ

ଦୁଇଟି ଡେଶାରେ ଉଡ଼େ,
କେଁ କେଁ ରଢ଼ି ଛାଡ଼େ ।

ଲାଞ୍ଜରେ ମୋହର ପାଦ ଥୋଇଦେଲେ
ମୁହଁକୁ ହଲେଇ ଶମା କୁଟେ ଧାନ

ଉପରକୁ ଉଠେ ମୁହିଁ,
ଆଖି କାନ ମୋର ନାହିଁ ।

କାଠରେ ଗଡ଼ା ମୁଁ ପଥରରେ ନାଚେ
ଧାନକଳ ଏବେ ମୋ କାମ କରୁଛି

ମୁହଁରେ ଲାଗିଛି ଲୁହା,
ସଙ୍ଗାରେ ହୋଇଛି ଥୁଆ ।

ଓଳିଆ

ପାଳ କୁଟା ଧାନ ଛଣରେ ତିଆରି
ମୋ ପେଟରେ ଧାନ ସୁରକ୍ଷିତ ରହେ

ପେଟୁଆ ଦେହଟି ମୋର,
ମୂଷାକୁ ନଥାଏ ଡର ।

ପାଳ ଯୋଡ଼ିଯୋଡ଼ି ବେଣୀପରି ବଳି
ଚାଷୀର ଅମାର ବିହନ ଘର ମୁଁ

ଦଉଡ଼ିଟି କରାଯାଏ,
ଯତନରେ ଗତାହୁଏ ।

ଛଣକୁ ସଜେଇ ଦଉଡ଼ି ଗୁଡ଼େଇ
ଧାନ ରଖିରଖି ବତାଏ ଶରୀର

ହାଣ୍ଡିପରି ଆଗ ଗଡେ,
ଶେଷରେ ମୋ ମୁଣ୍ଡିମାରେ ।

ପିଟିପିଟି ମୋତେ ଟାଣ କରାଯାଏ
ମୋ ଟାଣ ଦେହରେ କୀଟ କି ପତଙ୍ଗ

ଖୋଲିବନି ଫିଟିବନି,
ସହଜରେ ପଶିବନି ।

ଗଡ଼ିଲେ ଖୋଲେନା ପଡ଼ିଲେ ଭାଙ୍ଗେନା
ଚାଷୀ କାତେ ଧାନ ଅତି ଯତନରେ

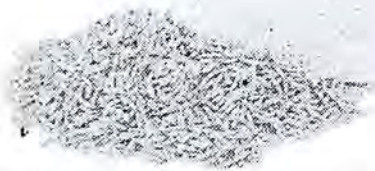
ନଥାଏ ଦୁଆର ମୋର,
ଯେତେବେଳେ ଦରକାର ।

ଓଳିଆରୁ ଗଜା ହୁଏନାହିଁ ଧାନ
ସେଇଥିପାଇଁ ତ ମୋ ନାମକୁ ଧରି

ଏକଥା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜଣା,
ମିଛରେ କରନ୍ତି ବଣା ।

ଯୁଗ ବଦଳିଲା ଅଣା ବସ୍ତା ହେଲା
ତଥାପି ମୋହର ରହିଛି ଆଦର

କେତେ ରକମର ଡବା,
କୃଷକ ଘରର ଶୋଭା ।

ଶିଳା

ପଥରରେ ଗଡ଼ା ଶରୀର ମୋହର
ମୋ କୋଳରେ ଥାଇ ଶିଳପୁଆ ଘଷି

ଶୋଇଥାଏ ଦିନରାତି,
ଚାଉଳକୁ ଦିଏ ବାଟି ।

ବଡ଼ି ହେବାପାଇଁ ବରି ବାଟିଦିଏ
ମସଲାକୁ ବାଟେ ରସୁଣକୁ ଛେଚେ

ଚିକ୍କଣ ଚାକ୍କଣ କରି,
ହେବ ବୋଲି ତରକାରୀ ।

ହଳଦି ବାଟିଲେ ମାଗିହେବେ ଛୁଆ
ଲଙ୍କା ବାଟିଥିଲେ ଧୋଇଦିଅ ମୋତେ

ସେଥିରେ ଶରଧା ମୋର,
ପୋଡ଼ିବ କାଳେ ଶରୀର ।

ବାହାଘର ବେଳେ କୋଟିଏ ଆଦର
ଦୁବ ବରକୋଳି ପତର ସହିତ

ମଙ୍ଗୁଳା ହୁଏ ମୁଁ ଆଗ,
ସିନ୍ଦୂର ଚନ୍ଦନ ଥିବ ।

ଝିଅ ମଙ୍ଗୁଳାରେ ମୋର ଶିଳପୁଆ
ଯଉତୁକ କିଛି ନେଉ ବା ନ ନେଉ

ସାତଥର ଛେଚିଥାଏ,
ମୁହିଁ ତା' ସାଥୀରେ ଯାଏ ।

ରଜ ପରବରେ ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତରେ
ଏବେ ତ ମେସିନ ମୋର କାମ କରେ

ଶିଳପୁଆ ପାଏ ପୂଜା,
କେବେ କେବେ ପଡ଼େ ଖୋଜା ।

ତିବିରି

ଏବେ ସିନା ତୁମେ ବିଜୁଳି ଜାଲୁଛୁ ମୋତେ ତ ଯାଇଛୁ ଭୁଲି,
ଦିନଥିଲା ମୁହଁ ଦିକିଦିକି ଜଳି ଆଲୋକ ଦେଖାଉଥିଲି ।

ଜଡ଼ାତେଲ ପରେ ମାଟିତେଲ ପିଇ ଜଳୁଥିଲି ସଳିତାରେ,
ଅନ୍ଧକାର ଚିରି ବାଟକୁ ଦେଖାଇ ନେଉଥିଲି ଆଲୋକରେ ।

ମହମବତୀରେ ସଳିତା ଲାଗିଲା ଲୋକେ ଆଦରିଲେ ତାକୁ,
କାଚ ଲାଗିଗଲା ସୁବିଧା ହୋଇଲା ଲଣଠଣ ଜାଳିବାକୁ ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ପୁଣି ପମ୍ପଲାଇଟ୍ ଜଳିଲା ଆଲୋକ ଦେଇ,
ଗ୍ୟାସ ଲାଇଟ୍ ଆସିଗଲା ପୁଣି ଘରଦ୍ୱାର ଚମକାଇ ।

ବିଜୁଳି ଆଗରେ ହାରିଗଲେ ସବୁ ସିଏ ଝଲମଲ କରେ,
ହାରିନାହିଁ ମୁହଁ ତଥାପି ରହିଛି ଗରିବ ଲୋକର ଘରେ ।

ପଲମ

ବୁଡ଼ା ଚକୁଳି ସରୁ ଚକୁଳି
ଚୁଲିରେ ବସେ ମାଟି ପଲମ

ତିଆରି କରେ ମୁହଁ,
ମାଟି ଘୋଡ଼ଣୀ ଦେଇ ।

ବିରି ଚାଉଳ ପିଠଉ ଦେଲେ
ଚକୁଳି ପିଠା ଗଡ଼ିଦିଏ ମୁଁ

ନରମ ହୁଏ ପିଠା,
ହେଲେ ଚିକ୍କଣ ବଟା ।

ଉସୁନା ଖୁଦ ପିଠଉ ହେଲେ
ଅଳପ ନିଆଁ ଥିଲେ ଚୁଲିରେ

ବୁଡ଼ା ଚକୁଳି ଗଡ଼େ,
ବାସନା ତା'ର ବଡ଼େ ।

ଚିତଉ ଅମାବାସ୍ୟାରେ ଗଡ଼େ
ଗେଣ୍ଡା ଶାମୁକା ଖାଇବେ ଆଗ

ସରୁ ଚିତଉ ପିଠା,
ଲାଗିବ ତାଙ୍କୁ ମିଠା ।

ଚୁଲି ମୁଣ୍ଡରେ ବସିଲେ ପିଲା
ଆଇ କହନ୍ତି ଅଜା ପାଖକୁ

ଖୋଜନ୍ତି ନିଜ ଭାଗ,
ପଠେଇ ଦିଅ ଆଗ ।

ବିଲେଇନାନୀ ପାଖରେ ବସି
ଆଖିବୁଜିକି କୁକୁର ଶୁଏ

ପାଟିକୁ ଥାଏ ଚାହିଁ,
ସତେ ଖାଇବ ନାହିଁ ।

ପଲମ ପିଠା ପାଟିକୁ ମିଠା
ତାବା ଆସିଲା ନାନା କିସମ

ଦେହକୁ ଉପକାର,
ନାହିଁ ମୋ ଦରକାର ।

ବିଷଣା

ତାଳ ପତରରେ ଗତା ମୋ ଶରୀର କାରିଗର ମୋର ମାଆ,
ଗରମ ବେଳରେ ବିସ୍ତ୍ରଦିଏ ବୋଲି ବିଷଣା ମୋହରି ନାଆଁ ।

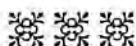
ଚିରା କାଠି ଖଣ୍ଡେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଏ ନଳୀରେ ଥାଇ ସେ ଘୂରେ,
ଶୀତଳ ପବନ ପାଇଲେ ମଣିଷ ଆରାମରେ ହାଇମାରେ ।

ମଶା ମାଛି ପୋକ ଘଉଡ଼େଇ ଦିଏ ଚକ୍ରପରି ଘୁରିଘୁରି,
ଗରମଭାତକୁ ଥଣ୍ଡା କରିଦିଏ ଘୁରୁଥିଲେ ଥିରିଥିରି ।

ହାତପଟ୍ଟା ମୁହଁ କେତେ ରୂପଧରି ବୁଲେ ଝୁଲେ ପୁଣି ଚାଲେ,
ଦେବତାଙ୍କ ପାଶେ ରାଜାଙ୍କ ଉଆସେ ଦାସଦାସୀ ହାତେ ହଲେ ।

କେତେ ଶରଧାରେ ମଖମଲି କନା ଉପରେ ଆଙ୍କନ୍ତି ଛବି,
କେତେ ରଙ୍ଗଦେଇ ସଜାନ୍ତି ମୋ ରୂପ କଳାକାର ଭାବିଭାବି ।

ବିଜୁଳିର ପଟ୍ଟା ଆସିଲେ କି ହେବ ମୋ ସରି କେ ହେବନାହିଁ,
ରହିଛି ଆଗରୁ ରହିବି ଆଗକୁ ମଣିଷକୁ ସେବାଦେଇ ।

ଚକି

ଚକିବୋଲି ମୋତେ ସଭିଏଁ ଜାଣନ୍ତି
ପେଷିଦିଏ ବୋଲି ପେଷା ନାମ ମୋର

ରୂପ ମୋର ଚକପରି,
ରୁଚିଦିଏ ମୁଗ ବିରି ।

ଶିଳର ଭଉଣୀ ପଞ୍ଚସୂର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟେ
ସବୁ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟେ ମୋତେ ଲୋଡ଼ା ପୁଣି

ରହିଛି ନାଆଁଟି ମୋର,
ହୁଏ ମୁଁ ବୋହୂର ଭାର ।

ପଥରରେ କଣା କରେ ପଥୁରିଆ
ତଳ ଚକି ପରେ ଉପର ଚକିକୁ

କାଠଦିଏ ଖିଲକରି,
ବୁଲାଇ ଦ୍ଵାତରେ ଧରି ।

ଘୋରଣା ନାମରେ ଆଉ କେତେଜଣ
ବାହାଘର ମୁଗଜାଇ ମଙ୍ଗୁଳାନ୍ତି

ଘୁରାନ୍ତି ମୋହର ଚକି,
ସାତ ଅହ୍ୟନାରୀ ଡାକି ।

ଘରଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁହିଁ
ରାଣି ମୁଗ ବିରି ଚୋପାକୁ ଛଡ଼ାଏ

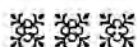
ଘରକୋଣେ ଥାଏ ବସି,
ମୋ ଦେହରେ ଘଷିଘଷି ।

ଗୁଣ୍ଡ କରିଦିଏ ଚାଉଳ ଦେଲେ ମୁଁ
ମଣିଷ ସେବାରେ ଲାଗିଥାଏ ବୋଲି

ଘରଣୀ କରନ୍ତି ପିଠା,
ଲାଗେନାହିଁ କେବେ ବ୍ୟଥା ।

ବିଜୁଳିରେ ଏବେ ଚାଲିଛି ଘୋରଣା
ମଣିଷ ତିଆରି ଆଧୁନିକ ଚକି

ମୋତେ ବା ପଚାରେ କିଏ ?
ମୋର କାମ କରିଦିଏ ।

ଟୋକେଇ

ବାଉଁଶ ପାତିଆ ଖଞ୍ଜି ଧାଡ଼ିଧାଡ଼ି
ତଳରୁ ଉପର ଉପରୁ ତଳକୁ

ଗଡ଼ାହୁଏ ମୋର ଦେହ,
ଛଦି ରଖିଥାଏ ରୁଆ ।

ପଞ୍ଜିରା ହାଡ଼କୁ ବଡ଼ପେଟ ଖାଲି
ମୋ ମୁଣ୍ଡର ବେଣୀ ଭାରିଟାଣ ଅଛି

ହାତ ଗୋଡ଼ ମୋର ନାହିଁ,
ଟାଣିଲେ ହଲିବ ନାହିଁ ।

ଗୋବର କାଦୁଅ ଚକଟି ଲେପିଲେ
ତା' ଆଗରୁ କିଏ ମୋତେ ଝୁଡ଼ି କହି

ମୋ ରୂପ ବଦଳି ଯାଏ,
ଅଳିଆ ପଥର ବୋହେ ।

ମୋ ପେଟରେ ଧାନ ମୁଗ ବିରି କୁଣ୍ଡା
ଲିପା ପୋଛା ହେଲେ ମୋ ପେଟ ଭିତର

ଚାଉଳ ଯତନେ ରହେ,
ପୁଣି ନୂଆ ହୋଇଥାଏ ।

ବେତରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲେ ପୁଣି
ତେଜା ମୋଟା ହେଲେ ଘୁମା ନାମଧରି

ବେତା ହୁଏ ତା'ର ନାଆଁ,
ଘରେ ହୋଇଥାଏ ଠିଆ ।

ମୋ ଆକାର ଦେଖି ରୋଗୀ ବୁଢ଼ାହୁଏ
ସେଇ ମାଣ ପୁଣି ଗଉଣି ରୂପରେ

ଗାଆଁରୁ ଡାକ୍ତରଖାନା,
ମୋର ଛୁଆ ହୁଏ ଗଣା ।

ରହିଛି ରହିବି ଯେତେ ଦିନଯାଏ
କୃଷକ ମୋ ସାଥୀ ତା' ସେବାରେ ମାତି

ଚାଷ ବାସ ଚାଲିଯିବ,
ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇବ ।

ସିନ୍ଦୂକ

ବଡ଼କାଠ ପେଡ଼ି ପରି ଦିଶେ ସିନା
କେତେ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଶିଳ୍ପୀ କରିଥାନ୍ତି

ଅଛି ମୋର ସ୍ଵାଭିମାନ,
ଆଜିଥାନ୍ତି ଚିତ୍ରମାନ ।

ତମ୍ବା ପିତ୍ତଳର କଢ଼ି ଲାଗିଥାଏ
ମୋ ପେଟରେ ଥାଏ ସୁନା ରୂପା ଟଙ୍କା

କବଜା ଧାଡ଼ିକି ଧାଡ଼ି,
ମୂଲ୍ୟବାନ ପାଟଶାଢ଼ୀ ।

ନୂଆବୋହୂ ସଙ୍ଗେ ଯାଏ ଶାଶୁଘର
ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଥାଏ କେତେ ଗପବହି

ପାନଗୁଆ ଖିଲିକାତି,
ମନୋହରୀ ଜାତିଜାତି ।

ଆକାର ଯେମିତି ରୂପରେ ସେମିତି
ଶାଶୁ ବୋହୂଙ୍କର ଗହଣା ଦୋକାନ

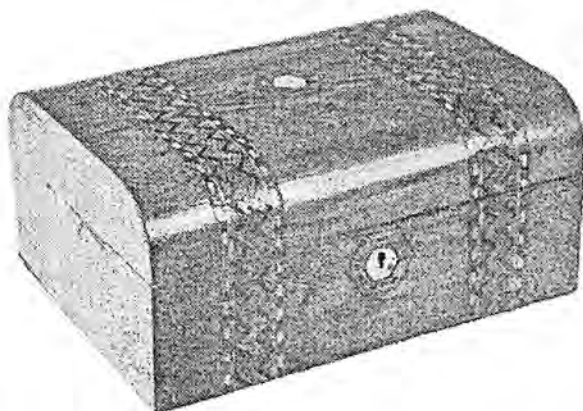
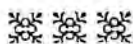
କାମରେ ମୁଁ ଧୂରନ୍ଦର,
ମାଲିକି ଭଣ୍ଡାର ଘର ।

ମୋର ବିନା ଘର ସୁନ୍ଦର ଦିଶେନା
ଯେତେ ଆସିଛନ୍ତି ଯେତେ ଯାଉଛନ୍ତି

ଘର ଜଗି ବସିଥାଏ,
ସଭିଙ୍କର ଲୋଡ଼ାହୁଏ ।

ଆଜିର ଯୁଗରେ ସବୁ ବଦଳିଛି
ଲୁହା ଟିଣ ବାକ୍ସ ପାଉଛି ଆଦର

ଆସିଛି ଟକ ଆଟାଟି,
ଅଲୋଡ଼ା ହେଇ କାନ୍ଦୁଛି ।

ଚୁଲି

ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପ୍ରିୟ ମଣିଷର ପ୍ରିୟ
ଝିଙ୍କା ତିନୋଟି ମୋ ତ୍ରିନାଥ ସମାନ

ମୋ ଉପରେ ହାଣ୍ଡି ଡେକିଟି କଡ଼େଇ
ନିଜେ ଜଳିଜଳି ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନକୁ

ପିଠା ପୋଡ଼ିଦିଏ ମିଠା ଗଡ଼ିଦିଏ
ଅଖାଦ୍ୟକୁ ଖାଦ୍ୟ ରୂପ ଦିଏ ବୋଲି

ହାଣ୍ଡିଶାଳ ସିନା ମୋ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର
ମୋତେ ଖୋଜାପଡ଼େ ସବୁଦିନ ପୁଣି

ନୁଆବୋହୁ ଆସି ମୋତେ ପୂଜେ ଆଗ
ବିଲେଇ ନାନୀର ଅତି ପ୍ରିୟ ଜାଗା

ଚୁଲିମୁଣ୍ଡ ତାତି ସବୁରୁ ମଧୁର
ଅଜା ଆଇ ବସି ଗପନ୍ତି ସେଇଠି

ହେଳାକଲେ ମୋତେ ନିଆଁଝୁଲ
ଅନେକ ରୂପରେ ସାନ ବଡ଼ ହୋଇ

ତିଙ୍କି ଚକି ଝାଡୁ କଳସୀ ସହିତ
ପଣ୍ଡିତେ ସଭାରେ ପଞ୍ଚସୂର୍ଯ୍ୟ ନାମେ

ଅଗ୍ନି ବାସସ୍ଥାନ ମୁହିଁ,
ଜଳେ ନିତି ପରପାଇଁ ।

ବସିଥାନ୍ତି ଅନ୍ନ ଧରି,
ରାନ୍ଧେ ମୁଁ ଯତନ କରି ।

ସିଝାଏ ହାଣ୍ଡିର ଧାନ,
ମିଳେ ମୋତେ ସନମାନ ।

ଲିପାପୋଛା ହୋଇଥିଲେ,
ସବୁ ଶୁଭକର୍ମ ବେଳେ ।

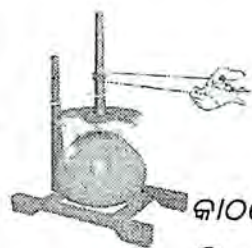
ମୁହିଁ ତା' ଜୀବନ ସାଥୀ,
ମୋ କୋଳେ ଲଗାଏ ଛାତି ।

ଶୀତଦିନ ହେଇଥିଲେ,
ଟିକିଏ ବେଳ ପାଇଲେ ।

ମୋର ଘରଦ୍ୱାର ଜାଳିଦିଏ,
ସେବାରେ ମୁଁ ଲାଗିଥାଏ ।

ମୋ ନାମକୁ ଯୋଡ଼େ ଶାସ୍ତ୍ର,
ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ତାଙ୍କମନ୍ତ୍ର ।

ଖୁଆ

କାଠରେ ତିଆରି ଲମ୍ବାବାଡ଼ି ତଳେ
ନିଦାପେଣ୍ଡୁ ଘୂରି କାଟିବ ଲହୁଣୀ

ଚକ୍ରପେଣ୍ଡୁ ଲାଗିଥିବ,
ଦହି ଚଲ୍ଲା ହେଇଯିବ ।

ଖୁଆଦଣ୍ଡ ପାଖେ ଦହିହାଣ୍ଡି ରଖି
କଳାକାହ୍ନୁ କୃଷ୍ଣ ଲବଣୀ ଖାଇଲେ

ରସିକୁ ଟାଣେ ଘରଣୀ,
ମଛିଲେ ଯଶୋଦା ରାଣୀ ।

ଘିରିଘିରି ଘୂରେ ମୁହଁ ସେ ହାଣ୍ଡିରେ
ଧୋବ ଲବଣୀକୁ ଦେଖିଲେ କହେଇଁ

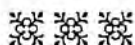
ଲବଣୀ ଉପରେ ଭାସେ,
ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସେ ।

ମୁହଁ ଖୁଆ ମୋର ପ୍ରିୟ ଖୁଆଦଣ୍ଡ
ଦହିକୁ ମଛି ମୁଁ ଲବଣୀରୁ ଘିଅ

ତା' ପାଥୀରେ ରହିଥାଏ,
ବାହାର କରି ଖୁଆଏ ।

ସରମିଶା ଦହି ମଛା ସରିଗଲେ
ଲୁଣମିଶା ଚଲ୍ଲା ବଡ଼ ସୁଆଦିଆ

ସେଥିରୁ ମିଳଇ ଚଲ୍ଲା,
ସିଝାଇଲେ ଛେନା ହେଲା ।

ପଗଡ଼ି

ମଧୁବାବୁ ଦିନେ କହିଥିଲେ ଭାଇ
ଓଡ଼ିଆ ପଗଡ଼ି ଭିଡ଼ିଦେଇ ଗର୍ବେ

ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ପାଦେ ତେଲ ଦେଲେ
ଯେତେକଥା ଯିଏ କହିଲେ କି ହେବ

ଚାଷୀ ମୂଲିଆ ହିଁ ଅସଲ ମଣିଷ
ଖରା ବରଷାରୁ ରକ୍ଷାକରେ ମୁହିଁ

ଧନୀ ମାନୀ ଥିଲେ ସୁନ୍ଦର କପଡ଼ା
ଗରିବ ଗାମୁଛା ଅଙ୍ଗାରୁ ବାହାରି

ମୋତେ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ମୁଣ୍ଡରହେ ଅଣ୍ଟା
ଶୀତ କାକରକୁ ନଥାଏ ଶୀତର

ଯୁଦ୍ଧରେ ସୈନିକ ବିଲରେ କୃଷକ
ବରବେଶ ବେଳେ ସଭିଏଁ ଲୋଡ଼ନ୍ତି

କେତେ ରୂପଧରି ଆସିଛି ବାହାରି
ଶିରସ୍ତାଣ ନାମେ ଟାଣୁଆ ପଗଡ଼ି

ଟୋପି କୁହ କିବା ଠେକା କୁହ ମୋତେ
ଶିରସ୍ତାଣ ପିନ୍ଧି ଗାଡ଼ି ଯେ ଚଳାଏ

ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ଦିଅ,
ନିଜକୁ ଓଡ଼ିଆ କୁହ ।

ନିରୋଗ ରହିବ ଯିଏ,
ତାକୁ ପଚାରୁଛି କିଏ ?

ମୁଣ୍ଡରେ ବାନ୍ଧନ୍ତି ଠେକା,
ଲାଗେନି ଶ୍ରମର ଥକା ।

ଗୁଡ଼େଇ ପଗଡ଼ି କରେ,
ମଥା ଠେକା ରୂପ ଧରେ ।

ଆଘାତ ଲାଗେନି ଶିରେ,
ମଥାକୁ ମୁଁ ଟେକି ଧରେ ।

ଗାଡ଼ିରେ ଥିଲେ ଚାଳକ,
ପୋଲିସର ମୁଁ ପୋଷାକ ।

କିଏ ମୋତେ ଟୋପି କହେ,
ବିପଦରେ ସାହା ହୁଏ ।।

ମଣିଷ ସେବାରେ ଥାଏ,
ତାକୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚେଇ ଦିଏ ।

ମାଠିଆ

ପୋଖରୀ ତୁଠ ନଈ କୂଳରେ

କଳସ ହେଉ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ

ସବୁ ଦେବତା ପୂଜା ପାଆନ୍ତି

ଅଗ୍ରପୂଜ୍ୟ ମୁଁ ବିଘ୍ନନାଶକ

ବିବାହ ବେଦୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳସ

ଆମ୍ଭ ତାଳୁଆ ପଇଡ଼ ପୁଣି

ମାଟିରେ ଗତା ଶରୀର ମୋର

ଧାତୁରେ ଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ

ପିଠଉ ଚିତା ସିନ୍ଦୂର ଦେଇ

ମନକୁ ନେଇ ଫଳ ପାଆନ୍ତି

ମୋ ଭାଇ ହାଣ୍ଡି ଆଟିକା ପୁଣି

କୁମ୍ଭାର ଭାଇ ଗତି ଦେଉଛି

ପେଜ ତୋରାଣୀ ରଖିବା ପାଇଁ

ସବୁରି ଘରେ ବାସ ମୋହର

ବୋହୂ କାଶରେ ଥାଏ,

ଦୁଆରେ ଶୋଭା ପାଏ ।

ମୋ ପୂଜା ଯଦି ହୁଏ,

କଳସ ରୂପେ ଥାଏ ।

ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ରୂପ,

ଥିବ ସିନ୍ଦୂର ଛାପ ।

ଜଳରେ ଭରା ପେଟ,

ହେଉ ପଛକେ ଛୋଟ ।

ମୋତେ ସଜାନ୍ତି ଝିଅ,

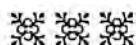
ସଭିଙ୍କର ମୁଁ ପ୍ରିୟ ।

ପଲମ ଧୂପଦାନି,

ଲୋକଙ୍କ ମନଜାଣି ।

ଜାହାଲା ହୁଏ ଗତା,

ସବୁ କାମରେ ଲୋଡ଼ା ।

ଶଗଡ଼

ଘିଡ଼ି ଘିଡ଼ି ଘିଡ଼ି ଗଡ଼ିଚାଲେ ମୁହିଁ
 ବଳଦ ମଇଁଷି ଟାଣିଟାଣି ମୋତେ
 କାଠରେ ତିଆରି ସବୁଠାରୁ ବଡ଼
 ବଡ଼ଦେହ ମୋର କାଠଅଖ ଚକ
 ଚକ ତଳେ ଲୁହାପାତ ଲାଗିଥାଏ
 ସବୁ ଜାଗାକୁ ମୁଁ ଯାଇପାରେ ପୁଣି
 କଚାରାସ୍ତା ବିଲ ଗାଆଁରେ ଚାଲେ ମୁଁ
 ଶଗଡ଼ିଆ ବସି ବଳଦ ଅଡ଼ାଏ
 ତଳେ ଝୁଲୁଥାଏ ଲଣ୍ଠନ ବତୀଟା
 ଚାଷୀଭାଇ ସାଥେ କାମକରେ ମୁହିଁ
 ଦିନଥିଲା ମୁହିଁ ଥିଲି ଗାଡ଼ିରଜା
 ନୂଆବୋହୁ ଯାଉଥିଲା ଶାଶୁଘର
 କେତେ ଧନୀଲୋକ ସଜାନ୍ତି ମୋ ରୂପ
 ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆରେ ବସି ଆରାମରେ
 କେବେ ବା କେଉଁଠି ରହିଛି ମୁଁ ଲୁଚି
 କେତେ ଗାଡ଼ି ଏବେ ମୋ କାମ କରନ୍ତି

ନାଆଁ ମୋ ଶଗଡ଼ଗାଡ଼ି,
 ଗାଆଁରେ ନିଅନ୍ତି ଭିଡ଼ି ।
 ଦୁଇଟା ଚକରେ ଗଡ଼େ,
 ବଡ଼େଇ ଯତନେ ଗଡ଼େ ।
 ଘୋରିଯିବ ନାହିଁ କାଠ,
 ହେଉପକ୍ଷେ ଦୂରବାଟ ।
 ବେପାରୀ ଜିନିଷ ବୋହି,
 କେତେ ପଲ୍ଲୀଗୀତ ଗାଇ ।
 ବଳଦ ବେକରେ ଘଣ୍ଟି,
 ସାରାଦିନ ଖଟିଖଟି ।
 ଭରସା ଯାତାୟତର,
 ମୋ ପିଠିରେ ରଖି ଭାର ।
 ଦିଶେ ରଜାରଥ ପରି,
 ଯାଉଥିଲେ ତୀର୍ଥ ପୁରୀ ।
 ଅବେଳରେ ଲୋଡ଼ାହୁଏ,
 ମୋତେ ପଚାରୁଛି କିଏ ?

ଲଙ୍ଗଳ

କାଠରେ ତିଆରି ଦେହଟି ମୋହର
ହଳକରି ମାଟି ହାଲୁକା କରେ ମୁଁ

ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ ବଳରାମ ପ୍ରଭୁ
ଜଗତଜନକୁ ଦେଖାଇଦେଲେ ସେ

କୃଷକ ସହିତ ଦୁଇଟି ବଳଦ ମୋ
କୁଆଳି ସହିତ ବନ୍ଧା ହେଇଥିଲେ

ଖରାଦିନେ ସିନା ଚଉଡ଼ା ଫାଳରେ
ବରଷା ଦିନରେ କାଦୁଆ ହଳରେ

ଚତୁର ମଣିଷ ବଙ୍କା ପାତଦେଇ
ହଳ ପରିଗଲେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ

କେତେବେଳେ ଚାଷୀ କାନ୍ଧରେ ବସେଇ
ଆଉ କେତେବେଳେ ବଳଦ କାନ୍ଧରେ

ମଇ ମୋର ସାଥୀ ସମାନ କରାଏ
ଅନ୍ନ ଉତ୍ପନ୍ନାଏ ଆନନ୍ଦ ମନରେ

ଟାଙ୍କୁର ଆସିଲା ଆମ କାମ କଲା
ଚାଷୀ ପରିବାର ପୂଜାଳରେ ମୋତେ

ଲାଗିଛି ଲୁହାର ଫାଳ,
ବିଲରେ ଫଳାଏ ଫଳ ।

କାନ୍ଧରେ ବୋହିଲେ ମୋତେ,
ଲଙ୍ଗଳର ବଳ କେତେ ।

ଦୁଃଖ ସୁଖର ସାଥୀ,
ହଳରେ ରହେ ମୁଁ ମାଟି ।

ହଳକରେ ଖୁସି ମନେ,
ସବୁ ଫାଳ ଲାଗେ କାମେ ।

ଉପାଡ଼େ ଅରମା ଘାସ,
କୃଷକ କରଇ ଚାଷ ।

ନେଇଯାଏ ହିଡ଼ିଯାଏ,
ବୁହାହେଇ ଚାଲିଯାଏ ।

ଗୁଣ୍ଡ କରିଦିଏ ମାଟି,
ଥକେନାହିଁ ଏତେ ଖଟି ।

ତଥାପି ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ,
ସିନ୍ଦୂର ଚନ୍ଦନ ଦେଇ ।

ଜାଲ

ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ବଡ଼ମାଛ ପ୍ରିୟ
ବନସୀରେ କିଏ କେଡ଼େ କଉଣିଲେ

ଖୋପାକାଲ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡୁଳି ଜାଲରେ
ଶେଉଳ ବାଳିଆ ମାଗୁର କଉକୁ

କରାଣ୍ଡି ଗଡ଼ିଶା ଦଣ୍ଡିକିରୀ ଆଉ
ମୁଗୁରା ଲଞ୍ଜାକୁ ହିଡ଼ରେ ବସାନ୍ତି

ଧୀରପାଣି ବାଟ ଦେଖି ବସାଇଲେ
ଅଛୁଣିର ଅଛଗଳି ବାଟଦେଇ

ମୁଗୁରା ଅଛୁଣି ଯନ୍ତା ମାଛପାଇଁ
ସବୁ ଛୋଟମାଛ ଧରା ପଡ଼ିଥିବେ

ଖଟ ବଦଳରେ ସାରଦେଇ ଲୋକେ
ନାନା ଜାତି ମାଛ ହଜିଗଲେ ଆଜି

ଛୋଟମାଛ ପାଇଁ ଗାଆଁରେ ବିଲରେ
ହଜିଗଲା ଯେତେ ମୁଗୁରା ଅଛୁଣି

ବିଲରେ ଖାଲରେ ପୋଖରୀ ନାଳରେ
ଖାଇବାକୁ ସିନା ଅନେକ ମଣିଷ

ମାଛକୁ ଧରନ୍ତି ଯାଇ,
ମାଛକୁ ନିଏ ଉଠେଇ ।

ଛୋଟବଡ଼ ଧରାହୁଏ,
ପୋଲୁହରେ ଧରାଯାଏ ।

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଧରିବା ପାଇଁ,
ପଛପଟ ବାନ୍ଧିଦେଇ ।

ଅଛୁଣିକୁ ହିଡ଼ତଳେ,
ମାଛ ଯିବେ ବଳେବଳେ ।

ବାହାରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ,
ସକାଳୁ ଦେଖିଲେ ଯାଇ ।

ବିଲରେ କରନ୍ତି ଚାଷ,
ଖାଇ ଆଧୁନିକ ବିଷ ।

ନାହିଁ ତ ଗାଡ଼ିଆ ଖାଲ,
ପୋଲୁହ ବନସୀ ଜାଲ ।

ନାହାନ୍ତି ସେ ମାଛ ଆଉ,
ମାଛ ଧରାହେବ କାହୁଁ ?

ବଟୁଆ

ଦିନ ଥିଲା ମୁହଁ ଥିଲି ଗଣ୍ଠିଧନ
କେତେ ରଙ୍ଗ ରୂପ ଥିଲା ପୁଣି ମୋର

କିଏ ରଖେ ଟଙ୍କା କିଏ ରଖେ ସୁନା
ରସିକିଆ ଲୋକ ପାନ ସଜ ରଖେ

ଚମଡ଼ା ହେଉକି କପଡ଼ାରେ ହେଉ
କମକୋଟୀ କାମ ମୋ ଉପରେ ଥାଏ

ଅଣ୍ଟାରେ ଝୁଲାଇ ବଜାରକୁ ଯାଏ
ନାବିକ ନାଆରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥାଏ

ମହାଜନ ମୋତେ ଅତି ଯତନରେ
ଘରଣୀ ସିନ୍ଦୁକ ତାଲା ପଡ଼ିଥାଏ

ଅତିଥି ଆସିଲେ ମୋତେ ଖୋଜା ପଡ଼େ
ଅଜାଙ୍କ ଅଝିରେ ଲୁଚି ରହିଥାଏ

ଭେନିଙ୍ ଆସିଲା, ଆଟାଟି ଧରିଲେ
ପୁରୁଣା କାଳର ବଟୁଆକୁ ଆଉ

ସଭିଙ୍କର ପ୍ରିୟ ସାଥୀ,
ହସ୍ତଥିଲି ଦିନରାତି ।

କିଏ ରଖୁଥିଲା ନଥି,
ବଇଦ ରଖଇ ପଥି ।

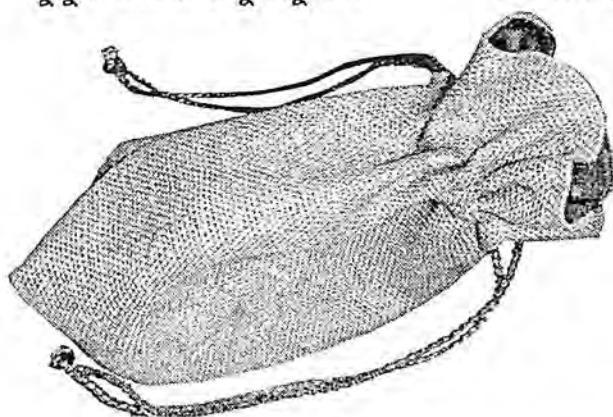
ମଖମଲି କନା ହେଉ,
ଜଳୁଥାଏ ଦାଉଦାଉ ।

ଧନୀକ ବଣିକ ଭାଇ,
ଖୁରୁରା ପଇସା ଥୋଇ ।

ରଖିଥାଏ ତା' ପେଡ଼ିରେ,
ମୁହଁ ଥାଏ ତା' ଭିତରେ ।

ଭଙ୍ଗାସିବ ଖିଲିପାନ,
ହୋଇ ତାଙ୍କ ଗୁପ୍ତଧନ ।

ମୋତେ ଏବେ ଭୁଲିଗଲେ,
କିଏ ପଚାରୁଛି ଭଲେ ?

ଓଡ଼ିଆ ଚଳଣି
ଓଡ଼ିଆ ଖାଦ୍ୟ

ଚଉଁରା

ଓଡ଼ିଆ ଘରଣୀ ଅତି ଯତନରେ
ସବୁ ମନ୍ଦିରରେ ଥାଏ ମୁହିଁ ପୁଣି

ତୁଳସୀ ଚଉଁରା ପୂଜେ,
ଥାଏ ସବୁ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟେ ।

ଧନୀ କି ଗରିବ ସଭିଏଁ ଜାଣନ୍ତି
ଘରୁ ବାହାରିଲେ ଶୁଭହେବ ବୋଲି

ତାଙ୍କରି ଆରାଧ୍ୟ ମୁହିଁ,
ଯାଆନ୍ତି ମୋ ମୁଖ ଚାହିଁ ।

ଲିପାପୋଛା ହୁଏ ଗୋବର ପାଣିରେ
କୁଆଁର ପୁନେଇଁ ଚାନ୍ଦ ପୂଜାପାଇଁ

ସଫା ସୁତୁରା ମୋ ଜାଗା,
କଇଁଫୁଲ ହୁଏ ସଜା ।

ଘରର ଘରଣୀ ଗାଧୋଇ ପାଧୋଇ
ସବୁ ପରବରେ ଫୁଲ ଚନ୍ଦନରେ

ମୋ ଉପରେ ତାଳେ ପାଣି,
ସଂଧ୍ୟା ଧୂପଦିଏ ଆଣି ।

ସତୀ ତୁଳସୀଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ
ଏଇ ବିଶ୍ୱାସରେ ପୂଜନ୍ତି ସକଳେ

ଧରିଛନ୍ତି ମଥାପରେ,
ପ୍ରଣମନ୍ତି ଭକ୍ତିଭରେ ।

ମୋ ତୁଳସୀପତ୍ର ଆହା କି ପବିତ୍ର
ମନନେଇ ଫଳ ପାଇବ ନିଶ୍ଚୟ

ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପ୍ରିୟ,
ହୂଳହୂଳିଟିଏ ବିଧି ।

ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀ

ଗାଆଁର ମଝିରେ ଠାକୁରାଣୀ ପାଶେ
ସେଇ ଚାଳିଆରେ ଭାଗବତ ବସେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗାଆଁଲୋକ ବସି
ଭାଗବତ ପଢ଼ି ବୁଝାନ୍ତି ପଣ୍ଡିତେ

କେବେ ପୁଣି ଚାଲେ ପ୍ରବଚନ ପର୍ବ
ମହାଭାରତର ଚର୍ଚ୍ଚାହୁଏ ପୁଣି

ପୁରାଣ କାହାଣୀ ଶୁଣିଶୁଣି ଲୋକେ
ନିଜଦୁଃଖ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି ସେଇଠି

ଭାଗବତ ଘରେ ଭୋଜି ଭାତ ହେଲେ
ପର ଆପଣାର ଭେଦଭାବ ଭୁଲି

ଗାଆଁର ନିଶାପ ଭଲମନ୍ଦ କଥା
ପଞ୍ଚାୟତ ବସେ ସଭିଙ୍କ ଆଗରେ

ଏବେ ତ ଗଲାଣି ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀ
କିଏ ବା କାହାକୁ ମାନୁଛି ଗାଆଁରେ

ଛୋଟିଆ ଚାଳିଆ ଘର,
ମିଛୁଆକୁ ଲାଗେ ତର ।

ଶୁଣନ୍ତି ପୁରାଣ କଥା,
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ଗାଆ ।

ପାଠହୁଏ ରାମାୟଣ,
ଚାଲେ ଗୀତା ପାରାୟଣ ।

ମନକୁ କରନ୍ତି ବୋଧ,
କମିଯାଏ ଅପରାଧ ।

କରନ୍ତି ପଂକ୍ତି ଭୋଜନ,
ଭାବନ୍ତି ସବୁ ସମାନ ।

ସେଇଠି ବିଚାର ହୁଏ,
ଦୋଷୀ ଦୋଷ ମାନିଯାଏ ।

ବସିଛି ଯୁବକ ସଂଘ,
ସବୁ ଜଣେ ଜଣେ ବାଘ ।

ବେଙ୍ଗଳା

ଉଜ୍ଜବାଗା ଦେଖି ଲିପା ପୋଛାକରି

ଖଳାର ମଝିରେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିଦିଏ

ମେରିଖୁଣ୍ଟ ଚାରିପଟେ ବିସ୍ତରିଏ ଧାନ

ଶୁଖେଇ ଫସଲ ରଖିଥାଏ କାଟି

ମେରିଆ ବଳଦ ଖୁଣ୍ଟମୂଳେ ଥାଏ

ଚଞ୍ଚଳିଆ ଯିଏ ଧାଡ଼ିର ଶେଷରେ

ପାଞ୍ଚ ଛଅ ସାତ ବଳଦ ଚାଲିଲେ

ପାଳ କୁଟା ନଡ଼ା ବୋତିକୁ ହଟାଇ

ଖଳା ବେଙ୍ଗଳାରେ ଫସଲ ଅମଳ

ଦେଖିବା ଲୋକର ପେଟ ପୂରିଯାଏ

ଖଳା କାମ ସରେ କ୍ଷୀରି ଭୋଗ ବାଡେ

ମେରୁ ପୂଜାକରି ଉପାଡ଼େ ଆନନ୍ଦେ

ଖଳାକରେ ଚାଷୀଭାଇ,

ମେରି ବୋଲି ନାମଦେଇ ।

ନାନାଜାତି ଶସ୍ୟ ଡାଲି,

ବେଙ୍ଗଳା ପଡ଼ିବ ବୋଲି ।

ଚାଲେ ସିଏ ଧୀରେ ଧୀରେ,

ମେରି ଚାରିପଟେ ଘୁରେ ।

ଶସ୍ୟ ଝରିପଡ଼େ ତଳେ,

ଚାଷୀ ଆନନ୍ଦରେ ତୋଳେ ।

ବଳଦଙ୍କ ଧାଡ଼ିଚାଲି,

ଖଳା ହୋଇଯାଏ ଖାଲି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ପାଇଁ,

ଆରବରଷକୁ ଚାହିଁ ।

ପଖାଳ

ଗରମ ଦିନରେ ଓଡ଼ିଆ ପଖାଳ ବଡ଼ ସୁଆଦିଆ ଲାଗେ,
ଶାଗ ଖରଡ଼ାକୁ ବଢ଼ିଚୁରା ଥିଲେ ଆହୁରି କ'ଣାଏ ମାଗେ ।

ପୋଡ଼ା ବାଇଗଣ ଭର୍ତ୍ତି ହେଉଥିବ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଦଳାହେଇ,
ରସୁଣ ପାଖୁଡ଼େ ମିଶିଥିବ ଯଦି ପଖାଳ କରିବ ବାଇ ।

ଦହିମିଶା ହେଲେ ସଜ ପଖାଳରେ ପିଆଜ ଦି' ଖଣ୍ଡ ଦେବ,
ଶୁଖୁଆ ଭଜାକୁ ଖୋଜିବ ପଖାଳ ଯଦି ବାସି ହେଉଥିବ ।

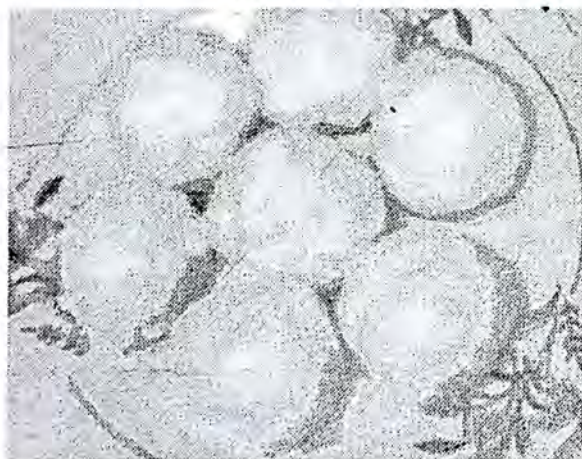
ଶୀତଦିନେ ଘର ଅଗଣାରେ ବସି ଖରାରେ ପଖାଳ ଖାଅ,
ପଖାଳ ଡୋରାଣି ପେଟେ ପିଇଦେଇ ଭୋକ ଶୋଷ ଭୁଲିଯାଅ ।

ମଣ୍ଡାପିଠା

ପାଣି ସରସର ଭିତରେ କୋରୁଅ	ଦିଶେ ରସଗୋଲା ପରି,
ମଣ୍ଡାପିଠା ମୁହଁ ଖାଇଲେ ଜାଣିବ	ଘରଣୀର ବାହାଦୁରୀ ।
ଓଦା ଚାଉଳର ଗୁଣ୍ଡ ଜନ୍ତାହେଲେ	ସେଥିରୁ ବାହାରେ ଖଳି,
ସେହି ଖଳିନେଇ ଛୋଟପେଣ୍ଡୁ ପରି	ଘରଣୀ ଗଡ଼ନ୍ତି ଦଳି ।
ନଡ଼ିଆ କୋରାକୁ ଗୁଡ଼ପାଗ ଦେଇ	କୋରୁଅ ତିଆରି କରି,
ସେହି ଖଳିପେଣ୍ଡୁ ଗତିବା ଆଗରୁ	କୋରୁଅ ଦିଅନ୍ତି ଭରି ।
ଫୁଟନ୍ତା ପାଣିରେ ସିଝାଇଲେ ତାକୁ	ହୋଇଯାଏ ଧୋବ ମଣ୍ଡା,
ସେହି ମଣ୍ଡାପିଠା ସୁଆଦ ଲାଗିବ	ହୋଇଗଲେ ଟିକେ ଥଣ୍ଡା ।
କୋରୁଆ ନଥାଇ ଚେପଟା ହୋଇଲେ	ଗଇଁଠା ହୁଏ ମୋ ନାଆଁ,
ସରଳ ମଧୁର ସୁଖାଦ୍ୟ ଭାବରେ	ଗଇଁଠା ଖାଆନ୍ତି ଛୁଆ ।
ଆମ୍ଭ ବଉଳକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି	ପୂଜନ୍ତି ଅମାବାସ୍ୟାରେ,
ମାଣବସା ଆଉ ସୁଦଶାକୃତରେ	ମଣ୍ଡା ହୁଏ ଘରେଘରେ ।

ପୋଡ଼ିପିଠା

ଓଡ଼ିଆ ଘରର ଅସଲ ପରବ
ପୋଡ଼ିପିଠା ମଜା ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ

ତିନିଦିନ ହୁଏ ରଜ,
ହୋଇଗଲେ ସଜବାଜ ।

ବହଳ ପିଠଉ ସହିତ ମିଶାଇ
କଦଳିପତ୍ରରେ ସଜାଇ ଉପରେ

ମସଲା ନଡ଼ିଆ ଗୁଡ଼,
ରଖାଯାଏ ନିଆଁରଡ଼ ।

ଚୁଲି ଜଳୁଥିବ ଦିକିଦିକି ହୋଇ
ସିଝିଯିବି ମୁହଁ ସାରାରାତି ରହି

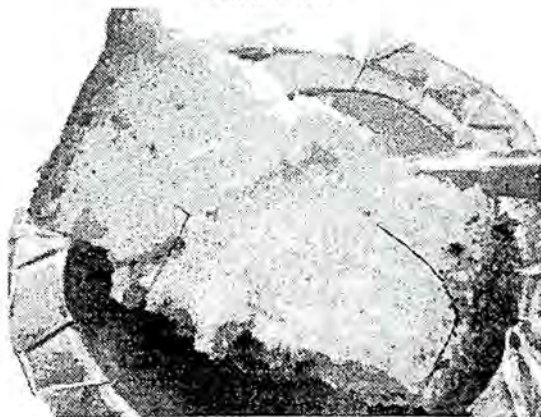
ତାତିବ ପଲମ ତଳ,
ପିଠା ହୋଇବ ପାକଳ ।

ପୋଡ଼ା ପତରକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ କାଢ଼ି
ଥାଳିରେ ସଜେଇ ରଖିଦେଲେ ମୋତେ

ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ କଟାହୁଏ,
ବାସ ମହକାଇ ଦିଏ ।

ଅତିଥି ଆସିଲେ ଝିଅ ବୁଲିଗଲେ
ପିଠାରଜା ମୁହଁ ରହିଥାଏ ଚାହିଁ

ଖାଆନ୍ତି ଆନନ୍ଦ ମନେ,
ଆଉ କିଏ ଆସୁ ଜଣେ ।

କାଞ୍ଚି

ଓଡ଼ିଆ ଘରର କାଞ୍ଚିପାଣି ସ୍ବାଦ
ସୋରିଷ ତେଲରେ ଛୁଙ୍କ ହେଇଥିଲେ

ବାସି ପଖାଳର ଖଟା ତୋରାଣିକୁ
ମୂଳା, ଲାଉ ଆଉ କଖାରୁ ସହିତ

ବହଳ କରିବ ଚାଉଳ ଗୁଣ୍ଡକୁ
ଫୁଟାଇବ ତାକୁ ସିଝାଇବା ପାଇଁ

ଲଙ୍କା ଜିରା ପଞ୍ଚଫୁଟଣ ପକାଇ
ଭୃଷଙ୍ଗ ପତ୍ରକୁ ଦେଇଥିବ ଚିକେ

ଦହିକଡ଼ି ଭାଇ କାଞ୍ଚିପାଣି ମୁହିଁ
ଭାତଥାଳି ପାଶେ ଗିନାଏ ଥୋଇଲେ

ମୋତେ କେ ଆଦର କରୁ ବା ନକରୁ
କାଞ୍ଚିକୁ ନେଇ ଯେ କେତେକଥା ଅଛି

ପାଟିରୁ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ,
ମହମହ ବାସୁଥାଇ ।

ରଖିବ ଯତନ କରି,
ଯାହା ଅଛି ଦିଅ ତାଳି ।

ମିଶାଇବ ଧୀରେ ଧୀରେ,
ବସିଥିବ ଆସ୍ଥପରେ ।

ଛୁଙ୍କଦେବ ତେଲଦେଇ,
ବାସନା ହୋଇବା ପାଇଁ ।

ଗରିବ ଘରର ସାଥୀ,
ଲୋଡ଼ାନାହିଁ ସାଗୁଆତି ।

ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପ୍ରିୟ,
ଚିକିଏ ମନେ ପକାଅ ।

ଡକ୍ଟର କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ

ଜନ୍ମ : ୦୨.୦୩.୧୯୫୫

ଗ୍ରାମ : ଏକତଳା, ରାଜକନିକା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଡକ୍ଟର କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ସଶ୍ରବ୍ଧ ଉଦ୍ଧାରଣ । ସାହିତ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ କଳମ ଚଳାଇ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୮୩ ମସିହାରୁ ସେ ଆକାଶବାଣୀର ଜଣେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଗୀତିକାର । ବାଲିମେଳା, ଜୟପୁରରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଶିଶୁପତ୍ରିକା ‘ଶିଶୁ ନୟନ’, ‘ଆମେ ଶିଶୁ’ ଓ ‘ଶିଶୁ ରାଇଜ’ର ସେ ଥିଲେ ସଫଳ ସଂପାଦକ । ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ୧୯୯୨ ଓ ୧୯୯୯ ମସିହାରେ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ ‘ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ’ର ହିନ୍ଦୀ ସଂସ୍କରଣ ପାଇଁ ସେ ୨୦୦୨ ବର୍ଷର ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାରରେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଜ୍ଞାନ ସଂଗ୍ରହ, ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣ, ତେଜାନାଳ ଦର୍ପଣ, ଆଜିର କୋରାପୁଟ, କେନ୍ଦୁଝର ଦର୍ପଣ, ସମ୍ବଲପୁର ପ୍ରତିଭା ଓ ରାଉରକେଲା ଦର୍ପଣ ପ୍ରଭୃତି ସୂଚନା ସାହିତ୍ୟ ସମେତ ତାଙ୍କର ‘କୁଳବୋହୁ’ ଓ ‘ହସକୁରା ଜହ୍ନ’ ଉପନ୍ୟାସ ଏବଂ ସାତଖଣ୍ଡ ଗୀତି କବିତା ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିଛି । ଅନ୍ୟାପି ତାଙ୍କର ୧୬୫ ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ସେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ ଡରହାମ୍ ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ଭାବେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୨୦୧୪ ମସିହାରେ ସେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଶ୍ରେଷ୍ଠତ ସମ୍ମାନ ଭାବେ ଜିତିଛନ୍ତି । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାଶବାଣୀ, ଜୟପୁର କେନ୍ଦ୍ରର କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଦବୀରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶକ

